

**รายงานการกำหนดมาตรการ และประเด็นความรู้ที่ให้แก่ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้
ส่วนเสียเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น
(Advocacy/Intervention) รอบที่ 2 : 5 เดือนหลัง ปี 2564**

1. ตัวชี้วัดที่ 1.2 ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น
2. หน่วยงาน ศูนย์อนามัยที่ 6

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียนวัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ 6 มีการติดตามผลการขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียนวัยรุ่นตามมาตรการ แผนงานในรอบ 5 เดือนแรก และวางแผนการดำเนินงานรอบ 5 เดือนหลังร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 โดยสรุปสาระสำคัญจากการประชุมดังนี้

1. เป้าหมายและผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด		เขต6	ประเทศ
1.ร้อยละของเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน	เป้าหมาย	67	66
	ผลงาน	66.37	65.08
2.ร้อยละของเด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วน และอ้วน	เป้าหมาย	10	10
	ผลงาน	13.43	12.85
3.ร้อยละของเด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก	เป้าหมาย	70	70
	ผลงาน	60.07	36.12
4.อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ15-19 ปี ต่อประชากร หญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน	เป้าหมาย	35.49	27
	ผลงาน	27.94	28.92
5.อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ10-14 ปี ต่อประชากร หญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คน	เป้าหมาย	0.96	1
	ผลงาน	1.61	1.21
6.ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี	เป้าหมาย	13.5	13.5
	ผลงาน	12.39	13.79
7.ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (Modern Methods) หลังคลอด หรือหลังแท้ง	เป้าหมาย	80	80
	ผลงาน	75.88	39.87
8.ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี หลังคลอดหรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด /ห่วงอนามัย)	เป้าหมาย	80	80
	ผลงาน	74.42	67.28

ที่มา : HDC วันที่ 11 มีนาคม 2564

2. การวิเคราะห์ Gab จากการเปรียบเทียบเป้าหมายและผลการดำเนินงานในรอบ 5 เดือนแรก ประเด็นภาวะสุขภาพ พบว่า ประเด็นภาวะสุขภาพ พบว่า เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ภาวะเตี้ย เริ่มอ้วนและอ้วนยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลต่อการเปิดเทอม และการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้น Intervention ที่สำคัญ คือ การสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพในประเด็น อาหารและการออกกำลังกายเพื่อให้เด็กวัยเรียนสูงที่สุดมีส่วนร่วม และการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในสถานศึกษา ส่วนประเด็นการได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย แต่มีการดำเนินงานที่ดีขึ้นอย่างมาก จาก Intervention ผลักดันการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ในการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางการบริหารงบประมาณเสริมสุขภาพและป้องกันโรคประเภทบริการ (P&P Area based: PPA) โดยศูนย์อนามัยติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อให้มีการดำเนินงานที่ครอบคลุมมากขึ้น ประเด็นการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่าการคุมกำเนิดโดยเฉพาะวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วงอนามัย) เป็น Intervention สำคัญที่ช่วยลดอัตราการคลอดและการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ 6 และเครือข่ายในเขตสุขภาพที่ 6 ร่วมกันผลักดันให้การคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่เป็น QOF (Quality and Outcome Framework) ของเขตสุขภาพที่ 6 ซึ่งจะเป็นการจ่ายงบประมาณตามตัวชี้วัดเกณฑ์คุณภาพและผลงานบริการปฐมภูมิ โดยศูนย์อนามัยที่ 6 จะติดตามและรายงานผลการให้บริการคุมกำเนิดเดือนละ 1 ครั้งเพื่อเป็นการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานให้ครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งจากการติดตามผลการดำเนินงาน พบว่าการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่และวิธีกึ่งถาวรเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา รวมทั้งอัตราการคลอดและการตั้งครรภ์ซ้ำลดลง และผ่านค่าเป้าหมาย แต่เมื่อวิเคราะห์รายจังหวัด พบ 4 จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว ที่แม่วัยรุ่นหลังคลอดหรือแท้งได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่น้อยกว่าค่าเป้าหมาย โดยเฉพาะจังหวัดปราจีนบุรี ร้อยละ 22.15

2. ข้อเสนอเชิงนโยบาย สร้างความรู้ด้านสุขภาพเพื่อวัยเรียนวัยรุ่นสูงที่สุดมีส่วนร่วม ไม่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ป้องกันการตั้งครรภ์และการตั้งครรภ์ซ้ำ รายละเอียดดังนี้

- 2.1 สร้างความรู้ด้านสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
- 2.2 ขับเคลื่อนแนวทางส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
- 2.3 การขับเคลื่อนจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กเด็กอายุ 6-12 ปี และการตรวจคัดกรองโลหิตจางเด็กชั้น ป.1
- 2.4 สนับสนุนสถานศึกษาดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
- 2.5 การขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 2.6 ส่งเสริมการเข้าถึงบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น
- 2.7 สนับสนุนการสื่อสารสาธารณะ
- 2.8 การนิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงาน

3. มาตรการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ที่สอดคล้องกับข้อมูล/ความรู้ และกลยุทธ์ PIRAB

3.1 Partner

- สนับสนุนโรงเรียนดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (ระดับเพชร และ Plus HL)
- สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
- สนับสนุนโรงเรียนดำเนินการจัดเมนูอาหารกลางวันตามมาตรฐาน Thai School Lunch

3.2 Invest

- ติดตามการดำเนินการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กเด็กอายุ 6-12 ปี และการตรวจคัดกรองโลหิตจางเด็กชั้น ป.1
- ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาในการดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
- ติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- นิเทศ ติดตามการจัดบริการคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่นรายโรงพยาบาล
- พัฒนาระบบส่งต่อข้อมูล/การติดตามวัยรุ่นในการรับบริการคุมกำเนิดในระดับพื้นที่
- พัฒนาและยกระดับการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นในสถานบริการสาธารณสุข

3.3 Regulate and Legislate

- การขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559

3.4 Advocate

- การผลิตสื่อ/มีเดียที่ทันต่อสถานการณ์และเหมาะกับกลุ่มเด็กวัยรุ่น

3.5 Build Capacity

-

4. ประเด็นความรู้

- 4.1 ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กสำหรับเด็กวัยรุ่น
- 4.2 การจัดการน้ำหนักเด็กวัยรุ่น
- 4.3 ชุดความรู้ NuPETHS
- 4.4 การดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 4.5 การคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษ
- 4.6 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
- 4.7 มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในสถานศึกษา
- 4.8 การจัดเมนูอาหารกลางวันตามมาตรฐาน Thai School Lunch
- 4.9 วัยรุ่นสูงตีสมส่วน By NEST
- 4.10 ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 4.11 สิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 4.12 การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 4.13 การคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น
- 4.14 COVID-19

5. ประเด็นการสื่อสารความรู้/Key Message

ความรู้/Key Message	ประเภท	ช่องทางการสื่อสาร
1. ชุดความรู้ NuPETHS	Clip Video	ไลน์กลุ่ม คิวอาร์โค้ด หนังสือราชการ
2. Teen Club	Infographic	ไลน์กลุ่ม /webstie HPC6/หนังสือราชการ
3. คลังความรู้วัยรุ่น	Infographic	ไลน์กลุ่ม /webstie HPC6

6.แผน/กิจกรรมการดำเนินงาน

- ประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร
- การขับเคลื่อนการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กเด็กอายุ 6-12 ปี และการตรวจคัดกรองโลหิตจางเด็กชั้น ป.1
- การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (Plus HL)
- วิเคราะห์การดำเนินงานการจัดเมนูอาหารกลางวันตามมาตรฐาน Thai School Lunch
- ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาในการดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตาม platform Thai Stop COVID
- วิเคราะห์การดำเนินงานของสถานศึกษาในการดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ร่วมกับผู้พิทักษ์อนามัย
- การจัดทำฐานข้อมูลด้านการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น

- การประเมินรับรองมาตรฐานบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน ฉบับ พ.ศ.2563 และอำนาจ
อำนาจการเจริญพันธุ์
- การนิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่นเรียนวัยรุ่น ร่วมกับการตรวจราชการกระทรวง
สาธารณสุข
- การติดตาม กำกับการจัดบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (QOF)
- การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6
- พัฒนาประสิทธิภาพการขับเคลื่อนกลไกการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559
- การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการส่งเสริมสุขภาพและอำนาจการเจริญพันธุ์สำหรับวัยรุ่น